

НИШТА СЕ НЕСТАРАЙМО!

Ништа с' нестараймо

Съ Врачара юнаци:

Юштъ увели нису

Славе наше вѣнци.

Ништа с' нестараймо

Што с' по свѣту ради:

На насъ ко нападне

Снаѣће га лди.

Ништа с' нестараймо

Што душмани реже:

Съ Врачара юнаци

Том' се само смеше.

Милосавъ Слободниъ.

ОДЛАЗАКЪ НАПОЛЕОНА У ЕЛБУ.

(Иазъ Капеллеа)

Докъ е Европейска дипломација изъ развалина царства нову кралѣвину Французку саставляла, и ново политично и воено зданіе на Французкой земљи подизала, остави Наполеонъ Фонтенбло, гди е онъ свою оставку подписао. 20 Априла год. 1814 изъ ютра на дворишту кодъ бѣлога коня, гди е Наполеонъ на конаку быо, доле кодъ мраморны скалина, стая уређена кочија. Царска гарда дође подъ пушкама, и коло направи, а руля народа изъ Фонтенблоа и обличњи села нагрне на дво-раць. Око 11 сатій предъ подне яви генераль цару, да е све за путь спремно. Наполеонъ устане. Ставе се воиници и народъ по обыч-

номъ етикету, кои е до последнигъ тренутка паженъ. Наполеонъ прође преко галлеріе, и башъ у 12 сатій изиђе на двориште.

Чимъ се онъ указа, заори бубнява добоша, да га поздрави. Наполеонъ мора садъ свое старе домаће официре и служителъ да остави; онъ се мора са своіомъ старомъ гардомъ разстати. Сви, кои су му одъ најсйнии дворова Европе заостали, скупе се око нѣга. Мачетъ, Беллиардъ, Бисси, Гирго, Монтескъ, Тиранъ, Фулеръ, Месгриньи, Феиъ, Аталенъ, де ла Пласъ, Лелонъ д'Идвилъ, Жоанъ, Козаковски, Вонцовиъ ту быяху; Коленкуртъ и Флахотъ были су у дужности, а сви остали издаше га и оставише. Наполеонъ свакоме руку пружи, и отиде къ Гарди, коя е изишла была, да га изпрати. Ратоборна лица своя, коя су различите климе осмуглиле, гардисте нису одвраћали одъ чела, коє ѿ е на побѣду водило... ово чело садъ се клони къ пропасти. Они участвоваху нѣгову жалостну судбину; очи оборише на земљу, кою Наполеонъ садъ оставити намѣрава. Кадъ е свое витезове разгледао, юштъ му еданпуть сва нѣгова слава предъ очи изађе, и ономене се сви свои витежки дѣла. Међу гардомъ находило се юштъ неколико гренадира одъ Арколе, одъ Абукира, одъ Маренга; остали сви были су кодъ Аустерлица, Ене, Фридланда, Сомосѣре, Ваграма, Москве, Лицена, Будишина, Дрзѣаве; они су брзо у Французкой у 20 боева десетковани были, гдѣ су свою стару славу сачували.... Увидивши Наполеонъ свѣдоке толико силны славодобитны дѣла, изгуби се у

мечти; могао е помислити, да е онъ у тако далекій свѣтъ већъ премѣштенъ. Међу тимъ съ преконарувнимъ напрегомъ скупи заоставше силе свое; даде знакомъ еднимъ разумѣти, да говорити жели; сви ућуте, и разбѣвнимъ гласомъ, као што му е и душа разбѣвна была, проговори своимъ старымъ войницима:

„Войници мое старе гарде, съ Богомъ! За двадесетъ година свагда самъ васъ постоянно видю на путу чести и славе. У ова последня времена, као и у она, кадъ насъ е срећа пратила, никада престали нисте бити примѣръ храбрости и вѣрности. Съ людма, као што сте вы, стварь наша пропала небы, али се родю грађанскій ратъ, и Французка е тимъ јошть несрећнија постала. То цѣль моя ние могла бити. Я самъ дакле мою личну корысть блугу Французке жертвовао. Я одлазимъ. Вы, пріятели мои, и далъ служите Французкой; нѣна срећа была е моя едина мысао, и свагда ће бити предметъ мой желя. Неопорочавайте судьбину мою. Кадъ самъ желимъ да себе преживимъ, то хоћу да вашој слави јошть служимъ. Я ћу она велика дѣла описати, коя смо мы заедно извршили... Съ Богомъ, дѣцо моя! Я бы васъ све къ срцу пригрлю, али ћу васъ све загрлити у вашемъ генералу, у вашој застави. Ходите генерале!“

На ове рѣчи приступи генералъ Петить, са заставникомъ, кои заставу съ орломъ у руци држаше. Наполеонъ загрли Петита, и тронуту полюбивши заставу рекне:

„Вѣрный орле! Да хоће полюбаць овај у срцама своју войника одекнути! Јошть еданпуть: съ Богомъ мои стари витезови! съ Богомъ мои юнаци! съ Богомъ моя дѣцо!“

Наполеону полете сузе. Гарда се заплаче. Бѣжећи одъ окружавајуће га рулѣ, скочи Наполеонъ на кочию и изгуби се очима свои стары ратобораца.

Побућенъ, ков е одлазакъ Наполеона одъ свои ратника проузрочио, было е неописавно. Али не само Французи, него и посланица савезника, кои су одрећени были, да цара одпрате до мѣста, гдѣ ће у лаћу ући, да у острово Елбу одплови: Рускій генералъ Шу-

валовъ, Аустрійнскій генералъ Коллеръ, Енглезкій обрштаръ Кампелль, и Прускій генералъ Валдбург - Трухзесъ, дубоко су тронуты были. Обрштра Наила Кампелла при овој сцени нехотице такій е ентузіазамъ обузео быо, да е шеширомъ своимъ по зраку махао.

Упутствія, коя су посланицы одъ свои дворова добыли были, гласила су: „Наполеону ће се свако почитаніе суверена одавати; онъ има слободу путь, коимъ ће ићи, избрати; посланицы су само на нѣгову обрану опредѣлени; царъ ние зароблѣникъ; они нека га само одъ пролива народне бѣсноће и партайне о-свете заштите.“

Ова заштита ние текъ само изговоръ быо. У Паризу е раздраженостъ и народна мрзостъ већъ до тога дошла была, да су се башъ озбыльно старали, како ће Наполеона убити, и тако се нѣга курталисати. Мало по мало су двояки умышляи противъ нѣга управлѣни были. Првый е произлазио изъ ревности роялиста, а другій изъ мрзости республиканаца, кои Наполеону опраштали нису, што е онъ демокрацію понизио. Докъ е првый умышляй неустрашимомъ и дрзновеномъ офциру већега степена, Маріи Арманду Гайреи де Мобреилъ, Маркизу д' Орволту, повѣренъ быо, и другій е нашао свое Бруте. Наполеона убити, чинило се као проста и наравна стварь, да бы Французка и Европа пріе савршеный миръ добыти могла. Силне памфлете противъ нѣгове особе управлѣне быше. Пописи, дамдбине, дуготраинность рата, све е то употреблѣно было, да се именито южна часть Французке противъ палогатитана побуни, да се Наполеонъ као мрзости достойный тиранъ, и нѣгова смръть као срећа землѣ покаже. Ножъ и отровъ грозіо му е. Ови умышляи противъ нѣгова живота (1814) јошть су као некимъ густимъ облакомъ застрты. Јошть е препирка о томе, да ли су они произишли изъ ревности подчинѣны, или су изливъ были одъ оны, кои су одлучено мѣсто заузели. У осталомъ Наполеонъ се никако у сваћу упуштао ние. Господинъ Мобреилъ, одъ Роялиста упућенъ, намѣриваше цара и нѣговогъ сына изъ ненада съ пута кренути, али се

у близости села Фоссарда задржи съ некадашньомъ краљицомъ Вестфалске, принцезомъ Катариномъ Виртембергкомъ, којой е 11 сандука узео, одъ кои у едноме было е 89,000 франака у злату, а у другима адићари одъ велике вредности, што е све у Паризъ ишло.

(Далъ слѣдуе.)

ПРАВИТЕЛСТВО У ХОЛАНДЕЗКОЙ.

(Изъ Балбіа)

У Холандезкой е правителство *уставно*, и много наличи на Французко. Краль законодателну власть дѣли са главнимъ редовима, кои се изъ двѣ камере састое. Прва камера неможе манѣ одъ 20, нити више одъ 30 членова имати. Ове краљ наменуе на време живота изъ оны особа, кое су заслугама, родомъ или иманѣмъ најодличниѣ. Друга камера састои се садъ (безъ Луксембурга) изъ 58 членова, кое провинціални редови сваке провинціе наменую. Обадвѣ ове камере саставляю *главне редове*, кои се најманѣ еданпутъ у години скупаю. Уставъ обезбѣђуе и гарантира свима грађанима еднака права. Свака провинція има свое провинціалне редове, кои су изъ посланика трію чиновна, т. е. племства или воинства, варошій и села састављени, и најманѣ се еданпутъ у години, а свакій путъ, кадъ њи краљ сазива, састаю. Правителство у населбинама сасвимъ е безъ ограничена у краљевимъ рукама.

ПРВЫЙ ПАРОБРОДЪ У ИНДИИ.

(Съ грчкогъ.)

Кадъ е првый паробродъ у западној Индији появио се, уѣ у њѣга еданѣ Енглець, управитель истога, а съ њимъ јошть њѣка господа, едно пробе ради новогъ предпріятія, а друго забаве ради, да се мало повозаю. Докъ се нису на средини мора видели, сви су готово као морнари, еданѣ тамо, а другій амотрчећи, морнарски посао извршивали; но кадъ су се повратили, осимъ управителя и корманоша, ни еданѣ се другій на пароброду нив

видіо. Ова двоица угледаю лађу едну съ разширенимъ вѣтрилама, гди се упућуе къ обали острова Трїаде. Пловенѣ њѣно было е како корманошу, тако и управителю сасвимъ чудно, а јошть већма су се зачудили, кадъ су видели, да лађа при краю готово будући, съ разширенимъ вѣтрилама плови. Текъ што су се они у чуденю наодили, ал' вѣтаръ избаѣи на суво речену лађу, и морнари у њѣму бывши поискачу, и као съ ума шедши, кудъ кон побѣгну.

Видѣвши управитель пароброда овај чудный догађай, стане много мыслити о томъ, и за извѣстити се о узроку тога, заповѣди корманошу, да паробродъ управо къ истуреној на суво лађи управи. Приспѣвши тамо, уѣ управитель у лађу, и пошто е више времена потрошио тражећи по њѣой кога, отвори врата на едной малой собици, и тамо наѣ едного човека на асури лежећегъ, кои да е было сакать, видило се јавно. Овај сироматруђаше се доћи на молебнѣ мѣсто; лице му е бледо было; долня му вилица о горню удараше, и длаке му све управъ стаяху.

„Помилуй ме Господи и Боже мой!“ дркћућимъ гласомъ говораше.

Управитель га упыта Шпанольскимъ езыкомъ, зашто су морнари онако съ лађомъ поступали, и зашто поутицаше кудъ кон. — „Помилуй ме! бѣданѣ и сиромахъ самъ я! помилуй ме и очисти грѣхе мое!“ — то му е было одговоръ.

„Знашъ ли ко самъ я?“ упыта га управитель. „О — о — о! Господи и Боже помилуй ме! — Богородице Дѣво, радуй се благодатна Маріе, и помилуй ме роба твога!“ — одговори уплашенѣ морнаръ.

Прилично е времена прошло, докъ е сиромахъ къ себи дошао, на послѣдакъ приповѣди ѡ њѣмъ слѣдуюће: Да е морнарима за чудо было, видѣвши да лађа иде противъ њѣи само съ два човека, и безъ и едного вѣтрила; да су мыслили, да њѣе могуће, да средствомъ людій толнка слота тако брзо може ићи; да су чули њѣку хуку и буку, и видели њѣко особито таласанѣ мора; на послѣдакъ, да су по-

мыслили, да е то нѣко преконаравно показанѣ, и одѣ тогъ поплашени, упустили су, да їмъ лађа на суво изађе, да бѣже, куда ко зна; да се онъ съ мѣста макнути неможе, и да е, кадъ е чуо управителя по лађи њни, за цѣло помыслио, да е у руке ѣаволске запао.

Т. Петровићъ.

ЕНГЛЕЗКА И ФРАНЦУЗКА.

ПРОТИВНЕ ЧЕРТИЦЕ.

Енглезиѣ уставъ основанъ е на аристократійској републики, Французиѣ на монархійској демокрацији; Енглезиѣ уставъ подигнутъ е на корпораціама, Французиѣ на индивидуума; Енглезко правителство уставомъ неможе ништа учинити, него само политикомъ, Французко уставомъ, а врло мало политикомъ; Енглезко правителство стои надъ народомъ, коѣ трговину свѣта као свой народный интересъ у очима држи, Французко стои надъ народомъ, у коме се истина чувство трговине свѣта побуђуе, али предъ интересима партикуларности свеколике земљодѣлне и индустријелне класе пада; Енглезко правителство е трговачко - политично, Французко милитарско-административно. У Енглезкој министри подпомагана биваю као органи партия, у Французкој бори се противъ њѣ, као противъ органа круне; у Енглезкој они траю дуго и поредъ оружане силе свои противника, у Французкој мало, кадъ се само супротивность роди. То одтуда долази, што министри у Енглезкој моћ своју имаю у себи, а у Французкој њѣнова подпора изванъ њѣ стои. У Енглезкој влада парламентъ, у Французкој круна и камера.

ЕНГЛЕЗЪ НА ПОДВОЗУ.

Анекдота о путуюћимъ Енглезима има већ сувише, али се оне непрестано умножаваю, еръ су Инзулани у редкостима неизцрпими. Пре некогъ времена путоваше еданъ јоште младъ, али озбылянь човекъ на подвозу изъ Франкфурта у Штутгартъ. Њму насупротъ сѣђаше

еданъ Енглезъ са својомъ женомъ. Овай, кадъ е се сумрачило, мирно узме кресиво у руке, укреше ватру и упали свѣћу.

„Господине,“ рекне спутникъ Њмацъ Енглезу „вы ћете несрећу учинити, — кола ћете запалити.“

„Oh по!“ одговори Енглезъ, наклонивши се на кола, али горећу воштану свѣћу у руци задржавши. Енглезкиња спусти се такођеръ, и учини се као да е заспала; и нѣкъ мужъ брзо очи склопи, и на његовомъ прилично асномъ рканю могло е познати се, да спава. Али горећу свѣћу не угаси; у руци ю е добро држао. Њмацъ полако отвори пенѣреръ, и наринувши повѣтарацъ угаси свѣћу. Одма се на то Енглезъ пробуди, коѣ ништа хитнѣе чинити неимађаше, него кресиво извадити, ватру укресати и свѣћу опетъ упалити.

„Заръ неможете безъ свѣће спавати?“ запита Њмацъ.

„Oh по!“ одговори Енглезъ, коѣ се опетъ на кола наслони, и брзо одма на ново заспи. Мало часъ угаси Њмацъ свѣћу. Енглезъ се тргне, сграби кресиво, на срећу башъ дођоше на едну пошту, гдѣ кола стану, и кочиашъ почне се свађати, што свѣћа у коли гори, и забрани Енглезу више ю запальвати. На што Енглезъ рекне, да ће онъ радѣ кола оставити, него се той заповѣсти покорити. И заиста скине свой пртлягъ, и узме жену подъ руку.

„Вы ћете у овой варошици рѣавъ конакъ добити,“ рекне му се; „сѣдите болъ на ваше мѣсто и оканите се свѣће.“

„Oh по!“ одговори Енглезъ своѣмъ спутнику, удаляваюћи се одъ кола: „Вы съ моѣмъ Ладомъ неможете у мраку бити.“

ОБЗИРЪ НА ПРОШЛОСТЬ.

24 Мая 1611 быо е Матія II. за Ческогъ Краля изабранъ.

25 Мая 1430 навалили су Хуссите у Унгарску, и после битке кодъ Трнаве, гдѣ е 6000 Мађара пало, сва долина Бага была е оплѣћена и опустена.